

HNÍZDĚNÍ ČEČETKY ZIMNÍ (*CARDUELIS FLAMMEA*) NA LANŠKROUNSKU (OKR. ÚSTÍ NAD ORLICÍ)

Nesting of Redpoll in Lanškroun area (Ústí nad Orlicí district)

František ŠTANCL, Aleš HAMPL

Hnízdní areál čечetky zimní se v posledních letech šíří z pohraničních hor do vnitrozemí východních Čech. Vývoj hnízdního areálu shrnují HUDEC et al. (1983) a ŠTASTNÝ et al. (1987). Na Lanškrounsku je čечetka zimní známa od r. 1963 jako nepravidelně v menším množství protahující (ŠTANCL, 1981).

V devadesátých letech se objevují pozorování z hnízdní doby:

04.07.1992 - M+1K pozorován ze tří metrů v Dol. Čermné (Hampl)

14.06.1993 - M+1K odchycen ve Výprachticích u voliéry na zahradě hájovny na Haldě (Štancl)

11.07.1993 - F+1K „

14.09.1993 - 2 ex. 1K „

15.09.1993 - 1K „

24.09.1993 - F+1K „

29.09.1993 - 2 ex. 1K „

červen 1995 - pozorování čечetek při sběru v Horní Čermné (F.VÁVRA in verb.)

20.08.1995 - F+1K a 2 ex. ozobávaly omltku na budově stodoly ve Výprachticích (Štancl)

Tato pozorování společně s faktem, že již bylo prokázáno hnízdní čечetek ve Výsockém Mýtě v r. 1994 (ŠEREDA in verb.), však ukazovala na více než pravděpodobnou možnost hnízdní v této oblasti.

První hnízda byla objevena v r. 1995.

Dne 13. června druhý z autorů pozoroval samici čечetky zimní v Dolní Čermné (kv. 6065) při zalétnutí do neudržovaného a alespoň dva roky nestříhaného živého plotu z ptačího zobu (*Ligustrum vulgare*). Hnízdo objevil ve výšce 2,40 m. Hnízdiště se nacházelo v centru obce mezi základní školou a tělocvičnou v těsné blízkosti dětského hřiště.

Druhý den se autor vrátil se synem. Nejdřív podél živého plotu natáhl 4 m nárazovou síť a pokusil se odchytnout adultní ptáky. Po chvíli se při přeletu na hnízdo chytila samice. Přiletěl i samec, ale pouze usedl na okapový žlab tělocvičny a k hnízdu se nepřiblížil. Protože se blížil večer, bylo přikročeno ke kontrole hnízda. Při prvním rozhrnutí větví v blízkosti hnízda se však 4 mladí rozlétli. Pravděpodobně by druhý den byli vyvedeni, protože už bezpečně létali. Nejméně dva odlétli do vysokých stromů asi 20 m od hnízda, jeden na stěnu tělocvičny do výšky 4 m asi 10 m od hnízda. Odtud po chvíli následoval sourozence na stromy. Jen jeden zaletěl na nedaleký smrček, odkud se jej podařilo nahnat do sítě. Oba chycení ptáci byli vyfotografováni, ale při vzdálenosti 1 m nemají snímky dokumentační hodnotu. Po okroužkování byli ptáci puštěni a bez problémů odlétli.

Potěšitelné na tomto případě je, že došlo ke zdárnému vyvedení mladých i přes to, že hnízdo bylo v těsné blízkosti celodenně využívaného dětského hřiště a hnízdní keř nebyl uchráněn od občasných nárazů fotbalového míče.

Druhý případ hnízdění byl prokázán v Lanškrouně (taktéž kv. 6065).

Na zahradě rodinného domku p. Mikuly byly v červenci 1995 pozorovány čečetky při sbírání semen. Po upozornění na pravděpodobné hnízdění první z autorů 27. července objevil na zákrsku jabloně (*Malus spec.*) hnízdo čečetek ve výši 3,5 m v boční vidlici větve 1 m pod vrcholem. V době nálezu byla ve hnízdě dvě mlád'ata a jedno neoplozené vejce. Jedno z mlád'at bylo normálně vyvinuté, druhé zřetelně zakrnělé. Po okroužkování většího mláděta byla před hnízdní strom umístěna síť a klička s volavým samcem čečetky ve výšce asi 1,5 m. Hnízdící pár však na volavého ptáka nereagoval a nadále krmil mladé. Proto byla síť přemístěna do směru příletu krmících ptáků. Jeden z nich se od sítě odrazil a pak se jí oba bravurně vyhýbali.

SOUHRN:

V roce 1995 bylo na Lanškrounsku (kv. 6065) prokázáno hnízdění čečetky zimní (*Carduelis flammea*) nálezem dvou hnízd. Jedno bylo nalezeno v Dolní Čermné s min. čtyřmi mladými, druhé v Lanškrouně s jedním mládětem normálně vyvinutým, jedním mládětem zakrnělým a jedním neoplozeným vejcem.

SUMMARY

Nesting of redpoll (*Carduelis flammea*) in the area has been evidenced by findings of two nests in 1995. One of them found at Dolní Čermná contained at least four young birds, the other one from Lanškroun contained one normal young, one underdeveloped young, and one sterile egg.

LITERATURA:

HUDEC, K. et al., 1983: Fauna ČSSR, Ptáci III/2. Academia, Praha: 1043 - 1048.
ŠŤASTNÝ, K. et al., 1987: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v ČSSR 1973-1977. Academia, Praha: 436 - 437.
ŠTANCL, F., 1981: Ptactvo Lanškrounska. Acta musei reginaehradecensis s. a. Scientiae naturales, XVI: 223 - 268.

ADRESA AUTORŮ:

František Štancel
561034 Výprachtice 226

Ing. Aleš Hampel
561 53 Dolní Čermná 360